

LENIN TUJ VЬLƏT

(По ленинскому пути)

April 12 lun 1937

№ 41 (1490)

Подписная плата:

На 1 год 14 р. 40 к.

На 6 мес. 7 р. 20 к.

На 3 мес. 3 р. 60 к.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:

п. Кудымкар Свердловской области

VKP(В) Okruzkomlən, VKP(В) Kудымкарskəj rajkomlən da Okrispolkomlən organ.

„Kolə sodtьnь tєxnikaən ovladejtəm jьliš vaz lozungə, kəda sootvetstvujtis saxtinskəj period kadlə, viļ lozungən kadrrezəs poličeskəja vospitajtəm jьliš, boļsevizmən ovladejtəm jьliš da mijanliš poličeskəj doverčivoštə likvidirujtəm jьliš, lozungən, kəda vьdsən sootvetstvujtə ənņa oləm periodlə“.

Stalin

Partijnəj uz nedostatokkez jьliš da trockistskəj i mukəd dvurusnikkezəs likvidirujtan meraez jьliš

Jort STALINLƏN doklad VKP(В) SK plenum vьlən mart 3 lunə 1937 godə

Jorttez!

Dokladdeziš da nь kuza preni-jaezis, kədnə kvzime plenum vьlən, tьdalə, sto mijə imejtam estən delo to kьeəm kuim osn ovnəj fakt-tezkət.

Ətkə, inostrannəj gosudarstvo-eziš agenttezlən vreditelskəj da diversionno-spionskəj uz, kəda lьdьn zev aktivnəj rol orsi sə trockisttez, pavkətis sija livo mədik stepenьn vьdəs livo počti vьdəs mijanliš organizacijaezəs, kьz xozajstvennəjjezəs, siz i administrativnəjjezəs da partijnəjjezəs.

Mədkə, inostrannəj gosudarstvoezis agenttez, sija lьdьn trockisttez, pьrisə nє toko rižovəj organizacijaezə, no i mukəd otvetstvennəj posttez vьlə.

Kuimətkə, mukəd mijan veškətiliš jorttez, kьz centrən, siz i mestaezьn, nє toko ez kuza əzьnь ena vrediteljezliš, diversanttezliš, spionnezliš da viišeziš nastojasəj čuzəmbansə, no okazitčisə setčəz bespečnəjjezən, blagodusnəjjezən da naivnəjjezən, sto nє sočə əsnьs otsalisə inostrannəj gosudarstvoezis agenttezlə šurəčьnь nija nєto mədik otvetstvennəj posttez vьlə.

Seeəntəs kuim vєspornəj fakttez, kədna jestestvennəja petənь dokladdeziš da nь kuza preni-jaezis.

Političeskəj vєspečnəšt

Mьjən ovjašnitiš, sto mijan veškətiliš jorttez, kədna imejtənь vьdkod antipartijnəj da antisovetskəj tєcennoezkət pєšəmnьn vogatəj opьt, okazitčisə etə slučajьn siz naivnəjjezən da slepəjjezən, sto ez kuza tədmavnь narod vraggezliš ənņašə čuzəmban, ez kuza tədmavnь vaļa kučika kəinnezəs, ez kuza kulьsnь nь vьliš maskasə?

Pozə-ja utverzdajtnь, sto inostrannəj gosudarstvoezis agenttezlən vreditelskəj da diversionno-spionskəj uz, kədna dejstvujtə SSSR territorija vьlən, vermas javlajtčьnь mijan ponda mьjən-kə vizitčitəmnə da vьlētəmnə? Oz, oz poč etə utverzdajtnь. Etə jьliš vaitənь medvəjja das godьn narodnəj xozajstvo vьdkod ograšleziš vreditelskəj aktez, saxtinskəj periodšən pondetčənən, kədna giza-pas oficialnəj dokumenttezьn.

Pozə-ja utverzdajtnь, sto medvəjja kədə ez vələ mijan kьeəm nєnabud predosteregajssəj signallez da preduprezdajssəj ukazənoez fasizmlən trockistsko-zinovjevskəj agenttez vreditelskəj, spionskəj, nєto terrorističeskəj dejatelnost jьliš? Oz, oz poz etə utverzdajtnь. Seeəm signallez vəlisə, i boļevikkez oz imejtə pravo nь jьliš vunətnь.

Jort Kirovəs zlodejskəja vijəmnь vəli medoza šerjoznəj preduprezdennoən, kəda baitis sь jьliš, sto narodlən vraggez pondasə dvurusničajtnь i, dvurusničajtikə, pondasə maskirujtčьnь boļevik utvə, partijec utvə, sь ponda, medvə pьrnь doverijə [i osn] əsls tuj (dostup) mijan organizacijaezə.

„Leningradskəj centrən“ sudəbnəj process, siz-zə, kьz i „Kamenevlən—Zinovjevlən“ sudəbnəj process, šetis viļ obosnovanno urokkezlə, kədna petisə jort Kirovəs zlodejskəja vijəmnə faktis.

„Zinovjevsko-trockistskəj blok-lən“ sudəbnəj process paškətis ozaša processezliš urokkez, mьččalis sin oziš, sto zinovjevecz da trockisttez stuvtən as gəgərnьs vьdəs vrazdebnəj burzuaznəj əlementezəs, sto nija pərtčisə germənskəj poličeskəj ohrankələn spionskəj da diversionno-terroristčeskəj agenturə, sto dvurusničestvo da maskirovka zinovjevecz lənda trockisttezlən javlajtčьnь jedinstvennəj sredstvoən šiznə mijan organizacijaezə, sto vditelnost da poličeskəj prozorlivost

predstavljatənь nєdpervəj sredstvo seeəm pьrəmsə dugdətəm ponda, zinovjevsko-trockistskəj sajka likvidirujtəm ponda.

VKP(В)-lən Centralnəj Komitet əsls 1935 god janvar 18 lunša zakrətəj pišmoьn jort Kirovəs zlodejskəja vijəmnə jьliš resitelnəja predosteregajtis partijnəj organizacijaezəs poličeskəj blagodusijesən da obyvatelskəj rotozejstvošən. Zakrətəj pišmoьn vištələn:

„Kolə končitnь opportunističeskəj blagodusijaən, kəda petə obyvočnəj predpolozennoezis sь jьliš, sto vьtte mijan vьnnez vьdməmnə vrag keršə so əddənzьk ručnəjən da bezəvidnəjən. Seeəm predpolozennoəs vuzšən nєpravilnəj. Sija loə gorzətəmnə pravəj uklonlən, kəda utverjajtə vьdənnəšə, sto vraggez zəgənika pondasə polzišnə socializmə, sto nija loəsə medvərnə nastojasəj socialisttezən. Nє delo boļevikkezlən kujlьnь lavraez vьlən da rotozejstvujtnь. Nє blagodusije mijanlə kolə, a vditelnost, nastojasəj boļsevistskəj

revolucionnəj vditelnost. Kolə pomnitnь, sto vraggezlən polozeņnoəs kьnьm veznadoznəjzьk, sьnьm ohotnəjzьka nija pondasə kvatajtčьnь krajnəj sredstvoez verdə, kьz obrečonnəjjezlən jedinstvennəj sredstvoez verdə nьlən sovetskəj vlaštkət pєšəmnь. Kolə pomnitnь etə i lonь vditelnəjjezən“.

1936 god ijul 29 lunša əsls zakrətəj pišmoьn trockistsko-zinovjevskəj blok-lən spionsko-terroristčeskəj dejatelnost jьliš VKP(В)-lən Centralnəj Komitet viliš koris partijnəj organizacijaezəs maksimalnəj vditelnost dьnə, narodliš vraggezəs tədmavnь kuzəm dьnə, kьz vь bura nija ez vələ maskirujtčəməš. Zakrətəj pišmoьn vištələn:

„Əni, kər dokazitəm, sto trockistsko-zinovjevskəj izvergez stuvtən sovetskəj vlaštkət pєšəmnь mijan strana usališeziš vьdəs ədčənzьk ločšələm da zaklatəj vraggezəs, — spionnezəs, provokatorrezəs, diversanttezəs, belogvardejecezəs, kulakkezəs i siz oziš, kər ena əlementtez koləsən, ətladoršən da trockisttezkət da zinovjevecz-kət, mətladoršən, zьrtčisə vьdəs grannez, — vьdəs mijan partijnəj organizacijaez, partijalən vьdəs člennez dolzenəs vєzərtnь, sto kommunisttezlən vditelnost kovšə luvəj učastok vьlən i vьdkod obstanovkaən. Ənņa uslovijaezьn vьd boļeviklən nєvьršan kačestvoən dolzen lonь partijališ vragəs tədmavnь kuzəm, kьz vь bura sija ez vəv maskirujtəm“.

Značit, signallez da preduprezdennoez vəlisə?

Mьjə korisə ena signallez da preduprezdennoez?

Nija korisə sь dьnə, medvə likvidirujtnь partijno-organizacionnəj uzliš slabost da pərtnь partijəsə nєpristupnəj krepostə, kьtčə vь ez verčь pьrnь ətik dvurusnik.

Nija korisə sь dьnə, medvə končitnь partijno-poličeskəj uz nedoocenkakət da kernь resitelnəj povorot etateəm uszə všemer-nəja vьnšətəm ladorə, poličeskəj vditelnost vьnšətəm ladorə.

I mьjəzə? F.kitez mьččalisə, sto signallez da preduprezdennoez pri-nimajtčisə mijan jorttezən unazьk cem zelyta.

Etə jьliš basəka vaitənь vьdənlə tədsə fakttez partijnəj dokumenttez proverka da vezan kampanija oblaštis.

Mьjən ovjašnitiš, sto ena predosterezennoes da signallez ez kerə kolana dejstvije?

Mьjən ovjašnitiš, sto mijan partijnəj jorttes, antisovetskəj əlementtezkət pєšəmnь, nь opьt vьlə vizitəg, zev una predoste-

Prodolzenno 2-ət lisboкьn

Partijnaj uz nedostatokkez jylis da trockistskaj i mukad dvurusnikkezas likvidirujtan meraez jylis

Jort STALINLƏN doklad VKP(B) SK plenum vblan mart 3 lunə 1937 godə

(Prodolzenno)

regajussaj signallez da preduprezdajussaj ukazannozez vblə vizattəg, okazitcisə politiceskəja vlijorukajjezan narod vraggezlan vreditelskəj da spionsko-diversionnəj uz cuzəmban ozybn?

Mozot mijan partijnaj jorttez loisə uməlykəš, cem nija vəlisə ozybk, loisə jeeazyk soznatelnejjezan da disciplinrovannəjjezan? Eza, konesno, eza!

Mozot nija pondisə pererodajtcynə? Bəra-zə eza! Səeəm predpolozennəjs listəm vdkod osnovannojs.

Tak mbyjn-zə deləjs? Kysan seeəm rotozejstvojs, vespečnostjs, vlagodusijesjs, šlepotaš?

Deləjs sbyn, sto mijan partijnaj jorttez, uvlečonəš xozjstvennəj kampanijaezən da xozjstvennəj stroitelstvo front vblan zev vzyt uspexezən, prosto vunətisə mukəd zev v a z n ə j fakttez jylis, kədna jylis bolsevikez oz imejtə pravo vunətnj. Nija vunətisə etik osnovnəj fakt jylis SSSR mezduarodnəj polozenno oblastis i ez kazalə kək zev vaznəj fakttez, kədna imejtənj veskət otnosečno ənnəša vreditellez, spionnez, diversanttez da vijishez dbynə, kədna vevttisənj partijnaj viletən da maskirujtcənj bolševik uvta.

II

Kapitalisticeskəj okruzenno

Kbeəšəš ena fakttes, kədna jylis vunətisə livo kədna prosto ez kazalə mijan partijnaj jorttes?

Nija vunətisə sby jylis, sto sovetskəj vlašť poveditis toko švetyn etik kvatət tor vblan, sto svetlbn vit kvatət torjs sostavljatənj kapitalisticeskəj gosudarstvoezlan vladennəjs. Nija vunətisə, sto Sovetskəj Sojuz olə kapitalisticeskəj okruzenno obstanovkašn. Mijan primitəm lonb kapitalisticeskəj okruzenno jylis, no oz mədə dumajtnj, kbeəm eta stuka—kapitalisticeskəj okruzennojs. Kapitalisticeskəj okruzennojs—eta ne pustəj fraza, eta zev realnəj da neprijatnəj javlennə. Kapitalisticeskəj okruzenno—eta loə, sto em etik strana, Sovetskəj Sojuz, kədə ustanovitis asordn socialisticeskəj porjadokkez, i eməš, sbyša, una stranae—burzuaznəj stranae, kədna prodolzajtənj nuətn kapitalisticeskəj olan obraz da kədna kbeəvtənj Sovetskəj Sojuzsə, slučaj vizčisəmənj sby ponda, medvj uskətcənj sby vblə, pazdbynj sija, livo, vbdkod slučajjn—orətn sbyš mosč da oslabitnj sija.

Eta osnovnəj fakt jylis vunətisə mijan jorttez. A ed sija imenno i opredelajtə kapitalisticeskəj okruzenno da Sovetskəj Sojuz kolasənj vzaimootnozečnoezlis osnovasə.

Bošn, naprimer, burzuaznəj gosudarstvoez. Naivnəj oti vermasə dumajtnj, sto nj kolasənj eməš toko dovrəj otnosečnoez, kbj odnotipnəj gosudarstvoez kolasənj. No siz vermasə dumajtnj toko naivnəj oti. Delo vblan nj kolasənj otnosečnoes unazyk cem vlyzkykəš dovrosoedsckəj otnosečnoezsə. Dokazitəm, kbj kək da kək nol, sto burzuaznəj gosudarstvoes indənj əta məd tlyə assinjs spionnezəs, vreditellezəs, diversanttezəs, a inukəd byršas i vijishezəs, šetənj nblə zadanəo pbyn ena gosudarstvoezis ucrezdečnoezə da predprijatijaezə, pannj setcin assis šet i „kolana slučajjn“—vzovvat nblis tlyez, medvj oslabitnj nija da orətn nblis mosč. Siz sulalə delo ənnə kadə. Sə sulalis delo i ozybk. Bošn, naprimer, Jevropaj Napoleon I kadša gosudarstvoezəs. Francija sek vli tbrəm spionnezən da diversanttezən russckəj, nemeccez, avstrijeccez, angličaninnez lageris. I, mədnož, Anglija, nemeckəj gosudarstvoez, Avstrija, Rošija imejtisə sek aslinjs tlybn ne jeeazyk spionnezəs da diversanttezəs francuzskəj lageris. Anglijalənj agenttez kbjš kerlisə pokusenno Napo-

leon oləm vblə da ne ətrprij levtvlyisə Francijašn vandejsckəj kreštlanaəs panjt Napoleon pravitelstvoə. A mby assis predstavljatjs napoleonovskəj pravitelstvojs? Burzuaznəj pravitelstvo, kədə pədtis francuzskəj revolucija da soxranitis revolucijalis toko nija rezulattəzəs, kədna vəlisə vbgodnəjš gbyš burzuazijalə. Nem i vaitnj, sto napoleonovskəj pravitelstvo ez kolčəš aslas sošeddezlə dolgənj i tozə priqimatis assis diversionnəj meroprijatijaez. Siz vli vazbn, 130 god vərlan. Siz sulalə delo əni Napoleon I-šan 130 god čulaləm vərlə. Əni Francija da Anglija tbrəmas nemeckəj spionnezən da diversanttezən, i, mədnož, Germanijašn aslas očeređbn uzalənj anglo-francuzskəj spionnez da diversanttez. Amerika tbrəm japonckəj spionnezən da diversanttezən, a Japonija—amerikanskəjjezən.

Seeəm zakon burzuaznəj gosudarstvoez kolasə vzaimootnosečnoezbn.

Juašə, mby burzuaznəj gosudarstvoez dolzenəš otositčbn sovetskəj socialisticeskəj gosudarstvo dbyn nevytzyka da dovrosoedsckəjzkyka, cem odnotipnəj burzuaznəj gosudarstvoez dbyn? Mby nija dolzenəš Sovetskəj Sojuz tlyezə vstavnj jeeazyk spionnezəs, vreditellezəs, diversanttezəs da vijishezəs, cem vstalənj nija nblə rodstvennəj burzuaznəj gosudarstvoez tlyezə? Kbjš tijə etə voštitə? Ne vernəjzkyk-li loas, markšizm zrenno točkašan, predpolozitnj, sto Sovetskəj Sojuz tlyezə burzuaznəj gosudarstvoez dolzenəš vstavnj kbjš i kulmiš unazykən vreditellezəs, spionnezəs, diversanttezəs da vijishezəs, cem luvəj burzuaznəj gosudarstvo tlyezə?

Ne vezərtana-ja, sto kətcəš em kapitalisticeskəj okruzenno, pondasə ovnj mijan vreditellez, spionnez, diversanttez da vijishez, kədna vstavnj mijan tlyezə inostrannəj gosudarstvoez agenttezən?

Vbdəs eta jylis vunətisə mijan partijnaj jorttez, i, eta jylis vunətamən, okazitcisə zastanitəməš rasploxbn.

Vot mby japono-nemeckəj politiceskəj oxrankajš trockistsckəj agenttezlan spionsko-diversionnəj uzbs okazitcis mijan mukəd jorttez ponda sovsem vizčisətamən.

III

Ənnə trockizm

Ozlan, Trockistsckəj agenttezkət pešəəm nuətikə, mijan partijnaj jorttez ezə kazalə, ez əzə, sto ənnə trockizmsə avnli sija, kbeəmənj sija vli, suam, 7—8 god vərlan, sto trockizm i trockisttez etə kadə kerisə šerjoznəj əvolucija, kədə vezis trockizmsə vuzšənas, sto etəšan i trockizmkət pešəəms, səkət pešəənj metoddez dolzenəš lonb vuzšənas mədkodšətaməš. Mijan partijnaj jorttez ezə kazalə, sto trockizm dugdis lonb rabočaj klassbn politiceskəj tecečnoənj, sto rabočaj klassbn politiceskəj tecečnojs, kbeəmənj sija vli 7—8 god vərlan, trockizm partijs vreditellez, diversanttez, spionnez da vijishez kus da vesprincipnəj vandə, kədna dejstvujtənj inostrannəj gosudarstvoezis razvedvatelnəj organnez zadanəoz šərti.

Mby seeəm politiceskəj tecečno rabočaj klassbn? Rabočaj klassbn politiceskəj tecečno—eta seeəm grupa livo partija, kədalan em aslas opredelənnəj politicesnəj cuzəmban, platforma, programma, kədə oz zev i oz vermə zevnj assis vzgladdezsə rabočaj klassə, a mədnož, propagandirujtə assis vzgladdezsə otrkətəja da čestnəja, rabočaj klass šin ozybn, kədə oz pov mbyčavnj rabočaj klasslə assis politiceskəj cuzəmsə, oz pov demonstrirujtnj rabočaj klass ozybn assis dejstvitelnəj cellez da zadačəz, a mədnož, otrkətəj zavrəloənj munə rabočaj klassə sby ponda, medvj uveditnj sija aslas vzgladdez pravotašn. Trockizm čulaləm kadə, 7—8 vərlan, vli rabočaj klassbn seeəm politiceskəj tecečnoezis etikənj, pravda, antilejniskəjənj i etəšan pbynə osvočənojn, no so-zə politiceskəj tecečnoənj.

Pozə-ja vištavnj, sto ənnə trockizm, trockizm, suam, 1936 godša, loə rabočaj klassbn politiceskəj tecečno? oz, oz poz etə vaitnj. Mby? Sija, sto ənnə trockisttez polənj mbyčavnj rabočaj klasslə assinjs dejstvitelnəj cuzəmbəš, polənj ošnj sblə assinjs dejstvitelnəj cellez da zadačəz, staratelnəja zevənj rabočaj klassə assinjs politiceskəj cuzəmbənsə, poləmənj, sto tadas-kə rabočaj klass nj dejstvitelnəj namerenijaez jylis, sija proklenitas nija, kbj cuzdəj jəzəs, i vasətas nija as dbnis. Etənj, soštvenno, i vištəšə (ovjašajtcə), sto trockistsckəj uzlan osnovnəj metodənj əni loə rabočaj klassbn assinjs vzgladdez ne otrkətəja i čestnəja propagandirujtə, a assinjs vzgladdezsə maskirujtə, aslanjs protivnikkezlis vzgladdez podobostrətnəja da podxajmsckəja oskəm, assinjs soštvennəj vzgladdezsə farišejskəja da fašivəja nətə taləm.

Sudebnəj process vblan 1936 godə, uskətat-kə təd vlyənt, Kamenəv da Zinovjev resitelnəja suskisə, sto nblən em kbeənj-livo politiceskəj platforma. Nblən vli polnəj pozənj (vozmožnost) mbyčavnj sudebnej process vblan assinjs politiceskəj platformənsə. Odnako nija etə ezə kerə, vištalisə, sto nblən avn nekbeənj politiceskəj platforma. Oz vermə lonb somnəno, sto assinjs platformənsə suskəmənj, kbjnənsə nija vavətcisə. Əni nəlki šlepəjjez əzəzənj, sto nblən vli aslanjs politiceskəj platforma. No mby nija

suskisə, sto nblən em kbeənj-livo politiceskəj platforma? Sija, sto nija polisə ošnj assinjs nastojəsəj politiceskəj cuzəmbəš, nija polisə mbyčavnj SSSR-ənj kapitalizm bergətan (restavrirujtənj) assinjs dejstvitelnəj platformənsə, poləmənj, sto seeəm platforməns lebtas rabočaj klassbn otvrəsəno.

Sudebnəj process vblan 1937 godə Pjatakov, Radek da Sokolnikov suvtisə məlik tuj vblə. Nija ezə suskə, sto trockisttezlan da zinovjeveccezlan avn politiceskəj platforməns. Nija priznajtisə, sto nblən em opredelənnəj politiceskəj platforma, priznajtisə i vištalis sija aslanjs pokazənoezənj. No mbyčalisə sija ne sby ponda, medvj kornj rabočaj klass, kornj narodsə trockistsckəj platformənsə podčəzka dbynə, a sby ponda, medvj proklenitnj da klejmitnj sija, kbj antinarodnəj da antiproletarsckəj platforməns. Kapitalizm bergətam (restavrirujtənj), kolxozzez da sovkozzez likvidirujtənj, əksploatacija sistəma bergətan (vosstanovitənj), Sovetskəj Sojuzkət vojna čozəzkyk kerənj ponda Germanijajš da Japonijajš fasistsckəj vbnnezkət sojuz, mir politikalə panjt da vojna ponda pešəənj, Ukraina—nemeccezlə, a Primorjo—japoncezlə šetəmənj Sovetskəj Sojuzsə territorialnəj torjətam, Sovetskəj Sojuzlə porəzəno ləšətam, kər uskətcəsə sby vblə vrazdebnəj gosudarstvoez i, kbj ena zadačəzəš, oləmə pbytan sredstvo,—vreditelstvo, diversija, sovetskəj vlašť veskətlishez vblə individualnəj terror, japono-nemeckəj fasistsckəj vbnnez polzə spionaz—seeəm ənnə trockizmlənj politiceskəj platforma, kədə mbyčalisə Pjatakov, Radek da Sokolnikov. Vezərtana, sto seeəm platformənsə trockisttez ez vermə ne zevnj narodsənj, rabočaj klassənj. I nija zevisə sija ne toko rabočaj klassənj, no i trockistsckəj massəšan, i ne toko trockistsckəj massəšan, no nəlki veskətlis trockistsckəj verxuskašan, kədənj vli otišjs učetik čukərok 30—40 mort. Kər Radek da Pjatakov korisə Trockəjlis razresəno trockisttezlan 30—40 mortis učetik konferencija əktəm vblə, medvj informirujtnj etə platforma xarakter jylis, Trockəj nblə etə zapretitis, vištalis, sto avn celesoobrazno vaitnj etə platforma dejstvitelnəj xarakter jylis nəlki trockisttez učetik čukəroklə sija, sto etə „operacijəšan“ vermas arkmənj raskol.

„Politiceskəj dejatellez“, kədə zevənj assinjs vzgladdez, assinjs platformənsə ne toko rabočaj klassənj, no i trockistsckəj massəšan, i ne toko trockistsckəj massəšan, no i trockisttezlan veskətlis verxuskašan,—seeəm ənnə trockizmlənj cuzəmban.

No etajš petə, sto ənnə trockizmsə oz-nl tuj sijn rabočaj klassbn politiceskəj tecečnoənj.

Ənnə trockizm em ne politiceskəj tecečno rabočaj klassbn, a vreditellezlan, diversanttezlan, razvedčikkezlan, spionnezlan, vijishezlan besprincipnəj da idejatəm vanda, rabočaj klass zaklatəj vraggezlan vanda, kədna dejstvujtənj inostrannəj gosudarstvoez razvedvatelnəj organnezlə mēdəšəmənj.

Seeəm medvəja 7—8 godə trockizm əvolucijalənj neozporiməj rezu ltatəs.

Prodolzenno 3-ət lsvokbn

Partijnaj uz nedostatokkez jylis da trockistskaj i mukad dvurusnikkezas likvidirujtan meraez jylis

Jort STALINLƏN doklad VKP(B) CK plenum vbln mart 3 lunə 1937 godn

(Prodolzenno)

Seeam neatkodys (raznica) sulalam kadša trockizm da əna trockizm kolasn.

Mijan partijnaj jorttezlən osvkaas sbln, sto nija ez kazalə eta rbdn neatkodsa (raznica) sulalam kadša trockizm da əna trockizm kolasn. Nija ez kazalə, sto trockistez vazn-ni dugdisə lonb idejnaj otirən, sto trockistez vazn-ni prtisə vzt tuj vblis razvojnikezə, sposobnajezə luvaj gadošt vblə, sposobnajezə vbdəs merzkaj vblə top spionazəz da aslanb rodinalə veškta izmenaəz, medvb pakoštitnə sovetskaj gosudarstvələ da sovetskaj vlaštlə. Nija ez kazalə etə i etəšan ezə kuzə askadə prestroitčnə sbl ponda, medvb kutčnə nuətnə trockistezkət pesšəmsə vilmozən, resitelnejzka.

Vot mla medvərja goddezə trockistezlən merzošttes loisə mijan mukad partijnaj jorttez ponda polnə vizčistəmən.

Ozlan. Medvərjn, mijan partijnaj jorttez ezə kazalə sija, sto əna vrediteləz da diversanttez kolasn, kədna kolasn fasizmlən trockistskaj agentez orsanə əddən aktivnəj rol, ətladoršan, i saxtinskaj period kaddeza vrediteləz da diversanttez kolasn, mēdladoršan, em sussestvennəj neatkod (raznica).

Ətkə. Saxtinecez da prompartijecez vəlīsə mijanlə otkrətəja čudəj otirən. Eta vəlīsə unazbkə predprijatijazən oza vladelecəz, vaz xozainnez dərni oza upravljussəjlez, vaz akcionernəj ovsestvoezlən oza kompanonez, livo prosto mijanlə veškta političeski vrazdebnəj vaz burzuaznəj spicialistez. Nekin mijan otiriš ez somnevajtčə ena gosodalən političeska čuzəm podlinnoštbn. Da i ašnbs saxtinecez ezə sajavtə (ezə suškə) sovetskaj stroj dbnə aššnbs neradejtana otnosečnənsə. Oz poz sija-zə saməjə vištavnə əna vrediteləz da diversanttez jylis, trockistez jylis. Əna vrediteləz da diversanttez, trockistez,—etə unazbkə moritez partijnajš, partijnaj biletən kormanbn,—siz-kə loə, formalnəja otir avu čuzəjəš. Munisə-kə vaz vrediteləz mijan otirlə panbt, dak vil vrediteləz, žikəz mēdnəz, lebezitənb mijan otir ozbn, osvknə mijanliš otirə, podxajimničajtənb nš ozbn sbl ponda, medvb rbnə doverijə. Neatkodys (raznica), kəz azzatə, sussestvennəj.

Mēdkə. Saxtinecezlən da prompartijecezlən vbnbs vəlī sbln,

sto nblən vəlīsə vztzək livo uət-zək štepenbn kolana texničeskaj značnəz, sija kadə, kər mijan otirl, kədnalən seeam značnəz ezə vələ, vbnuzdenəš vəlīsə nšəj veləčnə. Eta ovstojatelstvəsb saxtinskaj periodša vrediteləz šetis vzt preimussəstvo, šetis nblə pozan vreditnə svobodnəja da prepjatstvijatəg, šetis nblə pozan vətəllənb mijanliš otirə texničeskaj. Ne sija əna vrediteləz, trockistezkət. Əna vrediteləz avuəš nekəem texničeskaj preimussəstvoez mijan otir šərti. Mēdnəz, mijan otirb texničeski podgotovlennəjzəkəš, čem əna vrediteləz, čem trockistez. Saxtinskaj periodšan mijan lunnezəz mijan vbdmīsə das tšəcaez nastojəšəj texničeskaj podkovanəj bolševistskaj kadrrez. Pozis v vištavnə tšəcaez i das tšəcaez texničeskaj vbdmən bolševistskaj vešktilšezəs, kədna šərti vbdəs ena Pjatakovez da Livsiccez, Sestovvez da Boguslavskajez, Muralovvez da Drovnišez loənb pustəj boltunnezən i prigotovlənkaezən vizətn-kə texničeskaj podgotovka šərti. Mjbn-zə siz-kə vbnš əna vrediteləz, trockistezlən? Nblən vbnš loə partijnaj biletən, sbln, sto nblən em partijnaj bilet. Nblən vbnš loə sbln, sto partijnaj bilet šetə nblə političeskaj doverije da oštə nblə dostup vbdəs mijan učređenozə i organizacijazə. Nblən preimussəstvo loə sbln, sto partijnaj bilet imejtəmən da sovetskaj vlaštlə druzzaezə uškəčəmən, nija vətəllənb mijanliš otirə političeskaj, zloputrebajtisə doverijeən, vreditlšə gušənik da ošlisə mijanliš gosudarstvennəj šekrettez Sovetskaj Sojuz vraggezlə. „Preimussəstvo“ əsləz političeskaj da moralnəj cennəšt šərti somnitlənəj, no šo-zə „preimussəstvo“. Eta „preimussəstvo“ i vištəšə (ovjəšajčə), sovstvenno, sija ovstojatelstvəsb, sto trockistskaj vrediteləz, kəz partileta otir, mijan učređenozez da organizacijazə vbdəs mestəzə dostup imejtšez, okazitčisə veškbt əzzəmən inostrannəj gosudarstvoezlən razvedvatələnəj organnez ponda.

Mukad mijan partijnaj jorttezlən osvkaas loə sbln, sto nija ezə kazalə, ezə vezərtə vbdəs etə neatkodsa (raznica) vaz da vil vrediteləz kolasn, saxtinecez da trockistez kolasn, i, etə nekəzələmən, ezə kuzə askadə prestroitčnə sbl ponda, medvb vil vrediteləz kutčnə nuətnə pesšəmsə vil-mozən.

IV

Xozajstvennəj uspexxezlən vuzəra ladorrez

Seeəməš osnovnəj fakttez mijan mezdunarodnəj da vnutrennej polozečnə oblastis, kədna jylis vvnətisə livo kədniə ez kazalə mijan una partijnaj jorttez.

Vot mla mijan otirb okazitčisə vətəməš rasploxbn medvərja goddezə vreditelstvo da diversijə sovbtijazən.

Verməsə juavnə: no mla mijan otirb ez kazalə vbdəs etijə, mla nija vvnətisə vbdəs etə jylis?

Kbtiz voštisə vbdəs ena vvnətčəmmes, šepotəb, vespečnostb, vlagodusijezš?

Avu-ja etə mijan otir uzbn orgačeska rorok?

Avu, etə avu orgačeska rorok. Eta—vremennəj javlənno, kada vermas lonb čozə likvidiruj-

təm, loasə-kə mijan otir ladoršan kerəməš mēmdakə usilijaz.

—Mjbn-zə sek deləbš?

Delo sbln, sto mijan partijnaj jorttez medvərja goddezə vəlīsə vbdən kutəməš xozajstvennəj uzən, nija vəlīsə krajnostəz uvlečonnəjəš xozajstvennəj uspexxezən i, kər vbdəs etə deləən vəlīsə uvlečonnəjəš,—vvnətisə vbdəs mēdik jylis, čəpkisə vbdəs ostalnəj-sə.

Delo sbln, sto kər vəlīsə uvlečonnəjəš xozajstvennəj uspexxezən, nija pondisə əzzənb etə deləbn vbdəliš pondəčəm i kəneč, a seeəməš deləz vblə, kəz Sovetskaj Sojuzlən mezdunarodnəj polozečnə, kapitalističeskaj okruzečnə, partijališ političeskaj uz vbnštəm,

vreditelstvokət pesšəm i siz ozlan —prosto ez ponda obrassajtnə vničanəz, dumajtəmən, sto vbdəs etna voproses predstavlətnə vtoroštepennəj, livo nelki tretštepennəj delo.

Uspexxez da dostizenəz—delo, kənesno, velikəj. Mijan uspexxez socialističeskaj stroitelstvəbn vblis əddən gəršəš. No uspexxez, kəz i svətn vbdəs, imejtənb aššnbs vuzəra ladorrez. Otirlən, kədna jēə lečəməməš politikaənb, gərš uspexxez da gərš dostizenəz nešoča arkmətənb vespečnost, vlagodusije, samodovolstvo, zev vzt samouverenəšt, zəznajstvo, osvəšəm. Tijə od vermə otirčitnə, sto medvərja kadə osvəššez mijan jylisə vidimo-nevdimə. Avu divo, sto socialističeskaj stroitelstəbn etə gərš da šerjoznəj uspexxez ovstanovkaənb arkmənb vaxvalstvo nastrojənoez, mijan uspexxezlən paradnəj manifestacija nastrojənoez, arkmənb mijan vraggezlis vbnnez nedočenivajtan nastrojənoez, aššnbn vbnnez pereocenivajtan nastrojənoez, i kəz štedstvije vbdəs etalən,—səgmə političeskaj šepota.

Setən me dolzen vištavnə kvvəd opastnosttez jylis, kədna jitsəməš uspexxez, opastnosttez jylis, kədna jitsəməš dostizenəz-kət.

Opastnosttez jylis, kədniə jitsəməš trudnosttez, miə tədam opbt šərti. Vot godməd-ni nuəštə pesšəm seeəmə čuzəmə opastnosttez kət i kolə vištavnə, ne uspex-təg. Čpasnosttez, kədna jitsəməš trudnosttez, neštəkəj otirlən čuztənb ne šoča unəjje da aslanb vblə neveritəm nastrojənoez, pesšimizm nastrojənoez. I, mēdnəz, setčn, kbtən delo munə sbl jylis, medvb opastnosttesə vermənb, kədniə petənb trudnosttezis, otirb zakəljčənb etə pesšəmbn i petənb pesšəmsis vblis tvjordokamennəj bolševikkezən. Seeəmə prirodəb opastnostteslə, kədna jitsəməš trudnosttez-kət. Seeəməš trudnosttez verman rezultattez.

No eməš mēd čuzəmə opastnosttez, opastnosttez, kədna jitsəməš uspexxez-kət, opastnosttez, kədna jitsəməš dostizenəz-kət. Da, da, jorttez, opastnosttez, kədna jitsəməš uspexxez-kət, dostizenəz-kət. Opastnosttez ena loənb sbln, sto otirlən, kədna jēə lečəmisə politikaənb i ne əddən una əzzv-lisə, uspexxezlən ovstanovka—uspex šərn uspex, dostizenəz šərn dostizenəz, plannez peregəpolnajtən šərn peregəpolnajtəm,—arkmətə vespečnost da samodovolstvo nastrojənoez, kerə paradnəj torzestvoez da ətamədəš

privetstvijaez atmosfera, kədniə vijənb mēra čuvstvo da nbdənb političeskaj čutjo, razmagničivajtə otirə da indətə niə sbl vblə, medvb uznb lavraez vbln.

Avu divo, sto etə zəznajstvolən da samodovolstvolən vəšətan atmosferaənb, paradnəj manifestacijaz da sumə as oskan atmosferaənb, otirb vvnətənb mukad sussestvennəj fakttez jylis, kədni-ja imejtənb pervostepennəj značəno mijan strana sudbaez ponda, otirb pondənb ne əzzənb seeəmə neprijatnəj fakttesə, kəz kapitalističeskaj okruzečnə, vreditelstvolən, vil formaz, opastnosttez, kədniə jitsəməš mijan uspexxez-kət da siz ozlan. Kapitalističeskaj okruzečnə? Da etə-ed čepuxal Kēem značəno vermas imejtənb kēemkə kapitalističeskaj okruzečnə, jezeji miə vpolnajtəm da peregəpolnajtəm aššnbn xozajstvennəj plannez? Vreditelstvolən vil formaz, trockizm-kət pesšəm? Vbdəs etə puštakkez! Kēem značəno vermasə imejtənb vbdəs ena meločces, kər miə vpolnajtəm da peregəpolnajtəm aššnbn xozajstvennəj plannez? Partijnaj ustəv, partorgannezlən vbnnošt, partijnaj massa ozbn partijnaj rukovditeləz otčotnošt? Da kolə-ja etə vbdəs? Kolə-ja seeəmə meločceznas voovse kəškənb, kər xozajstvəsb mijan vbdmə, a materialnəj polozečnənb ravəčjezlən da kreštjanalən šo əddənzək i əddənzək buršalə? Puštakkez vbdəs etal Plannez peregəpolnajtəm, partija mijan neuməj, partijalən CK toze neuməj, kēem rozna esə mijanlə kolə? Strannəj otir pukalənb setčn Moskvaənb, partija CK-ənb: vvdumajtənb kēemkə voproses, tolkujtənb kēemkə vreditelstvo jylis, ašnbs oz uzə, mēdikkezlə uznb oz šetə...

Vot tjanlə nagladnəj primer sbl jylis, kəz koknita da „prosto“ zəzəjčənb političeskaj šepotənas mijan mukad neopbtəj jorttez xozajstvennəj uspexxezən jurbəgalən uvlečəno rezultətn.

Seeəməš opastnosttez, kədniə jitsəməš uspexxez-kət, dostizenəz-kət.

Seeəməš pričinaez sbln, sto mijan partijnaj jorttez, xozajstvennəj uspexxezən uvlečajčikə, vvnətčisə mezdunarodnəj da vnutrennej karakter fakttez jylis, kədni-ja imejtənb Sovetskaj Sojuz ponda sussestvennəj značəno, i ez kazalə vbdəs loz opastnosttez, kədni-ja okruzejtənb mijanliš stranəš.

Seeəməš vuzzez mijan vespečnostlən, vvnətčəmlən, vlagodusijələn, političeskaj šepotalən.

Seeəməš vuzzez mijan xozajstvennəj da partijnaj uz nedostatokkezlən.

V

Mijan zadačəz

Kəz likvidirujtnə mijan uəliš enə nedostatokkesə?

Mj kolə kernə etə ponda?

Kolə pərtbn olənə to kēem megorprijatijaz:

1) Medpervo kolə bergətnə vničanəz mijan partijnaj jorttezlis, kədna šindənb sija livo mēdik vedomstvolən „tekussəj voproseszn“,—mezdunarodnəj da vnutrennej karakterə vzt političeskaj voproseszlən.

2) Kolə levtənb mijan partijališ političeskaj uzə kolana vblnəz, partijnaj, sovetskaj da xozajstvennəj kadrrez političeskajə prosves-

sajtan da bolševistskəjə zakəljtan zadačəsə medvbə suvtətəmən.

3) Kolə razjəšajtnə mijan partijnaj jorttezlə, sto xozajstvennəj uspexxez, kədnalən značənoənb, nem i sunb, əddən vzt i kədne miə pondam starajčnə suzətn i ozlan, lunis lunə, godis godə,—šozə oz gumalə mijan socialističeskaj stroitelstvolis vbdəs deləsə.

Razjəšajtnə, sto vuzəra ladorrez, kədna jitsəməš xozajstvennəj uspexxez-kət i kədna vrazajčənb samodovolstvolən, vespečnostn, političeskaj čutjo nšzmənb, ver-

Prodolzenno 4-əz lsvokbn

Partijnaj uz nedostatokkez jylis da trockistskaj i mukad dvurusnikkezas likvidirujtan meraez jylis

Jort STALINLĀN doklad VKP(Б) СК plenum vlybn mart 3 lunā 1937 godā

(Prodolzenno)

masā lonē likvidirujtamās toko sija slučajn, ješli xozajstvennoj uspekses jitsēn partijnaj stroitelstvo da mijan partijalān paškatām političeskaj uz uspeškezkāt.

Razjašnajtņ, sto ašņs xozajstvennoj uspekses, nlybn jonys da dbr kysšamys vьdsān zavysitān partijno-organizacionnā da partijno-političeskaj uz uspeškezēs, sto eta uslovijatag xozajstvennoj uspekses vermasā lonē stroitamās pesāk vlybn.

4) Kolā viznē tadvlybn da nekār ne vunān, sto kapitalističeskaj okružennoys javlajtčā osnovnā faktān, kēda opredelajtā Sovetskaj Sojuzlis mezdunarodnāj položennoš.

Viznē tadvlybn da nekār ne vunān, sto kytčāz em kapitalističeskaj okružennoys,—loasā vreditellez, diversanttez, spionnez, terroristtez, kēdnā indānē Sovetskaj Sojuz tallezā inostrannāj gosudarstvovēzlān razvedvatelnej organnez, viznē eta jylis tadvlybn da pesšņn nija jorttezkāt, kēdnā nedoocenivajtān kapitalističeskaj okruženno faktlis značennoš, kēdnā nedoocenivajtān vreditelstvovlīs vьnsā da značennoš.

Razjašnajtņ mijan partijnaj jorttezlā, sto nekysēm xozajstvennoj uspeškez, kysēm vь nija vьbtēs ez vōlā, oz vermā annullirujtnē kapitalističeskaj okruženno faktsa da eta faktis petān rezultattezēs.

Primitņ kolānā meraez sь ponda, medvь mijan jorttez, partijnaj da vьspartijnaj vōlsevikkez, vermīsā tēdsāšn inostrannāj razvedvatelnej organnez vreditelsko-diverzionnāj da spionskaj uz cellezkāt da zādāczekāt, sь praktikalakāt da tehnikalakāt.

5) Kolā razjašnajtņ mijan partijnaj jorttezlā, sto trockisttez, kēdnā predstavljātņ inostrannāj razvedvatelnej organnez diverzionno-vreditelskaj da spionskaj uzliš aktivnāj ālementtezēs, vāzn-ņi dugdisā lonē ravčāj klassn političeskaj tečennoš, sto nija vāzn-ņi dugdisā sluzitņ kysēm-livō idejalā, kēda vь jitsis ravčāj klass interessezkāt, sto nija pārtcisā vreditellez, diversanttez, spionnez da vijšsez principatm da idejatām vāndā, kēdnā uzalān inostrannāj razvedvatelnej organnezlā medāšamān.

Razjašnajtņ, sto ānna trockizm-kāt pesšamān kolānē āni ne vāz metoddez, ne diskušija metoddez, a vil metoddez, vьkorčovvajtān da gromitān metoddez.

6) Kolā razjašnajtņ mijan partijnaj jorttezlā raznicēsā ānna vreditellez kolāsn da saxtinskaj periodša vreditellez kolāsn, razjašnajtņ, sto jezeli saxtinskaj periodša vreditellez vāvātlisā mijanlis oširsā tehnika vlybn, nlyš tehnikičeskaj otstaloštā ispolzujtāmān, to ānna vreditellez, kēdnalān em partijnaj bilet, vāvātlānē mijanlis oširsā političeskaj doverija vlybn nь dьnā, kьz partija člennez dьnā, mijan oširlis političeskaj vьspēcnoštā ispolzujtāmān.

Kolā sodtān tehnikaēn ovladejtām jylis vāz lozungēs, kēda sootvetstvujtis saxtinskaj period kadlā, vil lozungān kadrrezēs političeskaj vospitajtām jylis, vōlsevizmān ovladejtām jylis da mijanlis političeskaj doverčivoštā likvidirujtām jylis, lozungān, kēda vьdsān sootvetstvujtā ānna olām periodlā.

Vermasā juavnē: raz ez tuj das god kьnm oštī, saxtinskaj period kosta, šetnē srazu kьknān lozungēs, i tehnikaēn ovladejtām jylis pervāj lozungēs, i kadrrez političeskaj vospitajtām jylis mēd lozungēs? Ez, ez tuj. Siz mijan de-loes oz keršā vōlsevistskaj partijaas. Revolucionnāj dvizenno povorošnāj momenttezē pьr vьdvigajtčā ātik kysēm-livō osnovnāj lozung, kьz uzlovā, sь ponda, medvь, sь vьrdā kutčamān, kьskьn sь-pьr vьdēs cerpēs. Lenin siz velālis mijanēs: āzēs mijan uz cerpēn osnovnāj zveno, kutčā sь vьrdā da kьskā sija sь ponda, medvь sь-pьr kьskьn vьdēs cerpēs da munnь ozlān. Revolucionnāj dvizenno-lān istorijaas mьččalā, sto eta taktikaēn javlajtčā jedinstvenno pravilnāj taktikaēn. Saxtinskaj periodā mijan oširlān slabosts sulālis nь tehnikičeskaj otstalošt-ņ. Ne političeskaj, a tehnikičeskaj voprossez mijan ponda sek ārkmātisā slabāj mestasē. Vōšn-kā sekša vreditellez dьnā mijanlis političeskaj otnožennoēs, to nija vālisā vьdsān vьzertānāēs, kьz političeskajā čuzdāj moritez dьnā vōlsevikkezlān otnožennoez. Etā mijanlis tehnikičeskaj slabostsā mijā likvidirujtām sija, sto šetimā tehnikaēn ovladejtām jylis lozung da vospitajitām čulālām period šārnā ne ātik das da sotnāez, tьšēczāez tehnikičeskajā dorām vōlsevistskaj kadrrez. Mādik delo āni, kār mijan emāš-ņi tehnikičeskajā dorām vōlsevistskaj kadrrez i kār vreditellez rolybn vьstupajtān ne otkrītājā čuzdāj moritez, kēdnalān šetčā-zā avuēs nekysēm tehnikičeskaj preimussēstvovēz mijan moritez šārti, a moritez, kēdnalān em partijnaj bilet i kēdnā polzujtānē partija člennezlān vьd pravāezān. āni mijan oširlis slabostsā sostavljātē ne tehnikičeskaj kolčēām, a političeskaj vьspēcnošt, šlepāj doverija moritez dьnā, kēdnā slučajnājā polučitlēs partijnaj bilet, otsutstvujtā moritezēs proverjajtām ne nь političeskaj deklaracijāez šārti, a nь uz rezultattez šārti. āni uzlovāj voprosān mijan ponda javlajtčā mijan kadrrezlis ne tehnikičeskajā kolčēamsā likvidirujtām, sizkā sija osnovnājā likvidirujtāmā-ņi, a političeskaj vьspēcnošt likvidirujtām da slučajnājā partijnaj bilet polučitām vreditellez dьnā političeskaj doverčivošt likvidirujtām.

Seeām korennejā neātkočs (raznicāēs) kadrrez ponda pesšān de-lisān saxtinskaj periodša uzlovāj vopros kolāsn da ānna periodša uzlovāj vopros kolāsn.

Vot mьlā mijā eg vermā i ne dolzenēs vālimā šetnē das god kьnm oštī srazu kьknān lozungēs, i tehnikaēn ovladejtām jylis lozungēs, i kadrrez političeskaj vospitajtām jylis lozungēs.

Vot mьlā tehnikaēn ovladejtām jylis vāz lozungēs kolā āni sodtān vil lozungān vōlsevizmān ovladejtām jylis, kadrrez političeskaj vospitajtām jylis da mijanlis političeskaj vьspēcnošt likvidirujtām jylis.

7) Kolā zugdьnē da čapkьn vōkā sija teorijasā sь jylis, sto ozlān mijan vьd vьssēmān klassovāj pesšamān mijan dolzen vьtē-vь šo unāzьk i unāzьk kusnē, sto mijan uspeškez sogmām šārnā klassovāj vrag loē vьtē-vь šo āddānzьk i āddānzьk ručnājān.

Etā—ne toko sija teorija, no i opasnāj teorija, siz-kьz sija lāntātā mijanlis oširsā, pьrtā nija kārkanā,

a klassovāj vraglā šetā pozān vьskāvн sovetskaj vlaštkāt pesšām ponda.

Mādnōz, kьnm unāzьk pōndām vьssьnь ozlān, kьnm unāzьk pōndām i m e j t n ь uspeškez, sьnm jonzьkā pōndasē lāgāšn razbitāj āksplōatatorskaj klassezlān ostatokkez, sьnm čozāzьkā pōndasē nija munnь lečt-zьk pesšān formaez vьlā, sьnm āddānzьk nija pōndasē pakōštīnē sovetskaj gosudarstvōlā, sьnm jonzьkā nija pōndasē kvatajčēn sāmāj ošajannāj pesšān sredstvāez vьrdā, kьz ovrēčonnājezlān medvərjā sredstvāez vьrdā.

Kolā viznē tadvlybn, sto SSSR-ļn razvitāj klassezlān ostatokkez ne ātnānēs. Nьlā vьskьtā otsalānē SSSR predellez sajšān mijan vraggez. Osibōčnō vāli vь dumajtnē, sto klassovāj pesšāmlān sferāēs ogrānčitāmā SSSR predellezēn. Jezeli klassovāj pesšāmlān āt kōnēčs imejtā assis dejstvijasā SSSR ramkāez, to sьlān mēd kōnēčs kьsšā mijanēs kysēvtān burzuāznāj gosudarstvovēz predellez. Etā jylis oz vermā ne tādņ razvitāj klassezlān ostatokkez. I imenno sija, sto nija etā jylis tādņ, nija pōndasē i ozlān nuāt nь assis otčajannāj vьlazkāez-nьsā.

Siz velātā mijanēs istorija. Siz velātā mijanēs leninizm.

Kolā viznē tadvlybn vьdēs etā da lonē nā-čeku.

8) Kolā zugdьnē da čapkьn vōkā mādik sija teorija, kēda vāitā sь jylis, sto oz vermā lonē vьtē-vь vreditelān sija, kin ne pьr vreditā i kin kāt mukād kosta mьččalā aslās uzьn uspeškez.

Etā strannāj teorijaēs izobljajtā sь avtorreziš naivnošt. ātik vreditel oz pōndь prokod vreditnē, jezeli sija oz lo-vь razovlāčitāmān medzēnēt srokā. Mādnōz, nastojāssāj vreditel dolzen kadis kēdā mьččavnē aslās uzьn uspeškez, siz-kьz etā jedinstvennāj sredstvo vizšņn sьlā, kьz vreditellā, pьrnē doverijāē da ozlān munnē assis vreditelskaj uzēs.

Me dumajtā, sto etā voprosēs vьzertānā i oz nuzdajtčā ozlānšā razjašnēnoezьn.

9) Kolā zugdьnē da čapkьn vōkā kuimāt sija teorija, kēda vāitā sь jylis, sto xozajstvennāj plannezēs sistematičeskajā tьrtāmēs vājātā vьtē-vь nēmāz vreditelstvōsā da vreditelstvovlīs rezultattezēs.

Etāteām teorijaēs vermas prešledujtnē toko ātik cel: gilētēs-nь vedomstvennāj samolubijasā mijan rabotnikkezlis, uspokoitņ nija da ličātņ vreditelstvōkāt nlyš pesšāmsā.

Mьj loē—„mijanlis xozajstvennāj plannezēs sistematičeskajā tьrtām“?

ātkā, dokazitāmā, sto vьdēs mijan xozajstvennāj plānēs javlajtčānē zānizennājezān, siz-kьz nija oz učitvājāt āddān vьtē rezervvezēs da vozmoznošttezēs, kēdnā emāš mijan narodnāj xozajstvo nedraezьn.

Mādkā, vьdsān narkomattez k u z a x o z a j s t v e n n a j p l a n n e z s ā summarnāj tьrtāmēs oz-nā vāit, sto mukād āddān vāznāj otrāštlez kuza siz-zā tьrtānē plānēs. Mādnōz, fakttez vāitānē, sto vьdsā rjad narkomattez, kēdnā tьrtisā i nelki sodtētān tьrtisā godovāj xozajstvennāj plannezēs, sistematičeskajā oz tьrtā plannezēs mukād āddān

vāznāj narodnāj xozajstvo otrāštlez kuza.

Kuimātkā, oz vermā lonē somnēno sьn, sto jezeli-vь vreditelles ez vōlā razovlāčitāmēs da čapkāmēs von, xozajstvennāj plannezēs tьrtāmēs dēloēs sulālis-vь kьtčā umāzьkā, mьj jylis kolis vь viznē tadvlybn etā teorija vьl-zorukāj avtorreziēlā.

Nōlātkā, vreditellez ovyčnō lā-šētānē assis vālvnāj vreditelskaj uzьnsā ne mirnāj kad kezā, a vojnā pōndātčik kezā livō sāmāj vojnā kezās. Suām, sto mijā pōndim-vь uvājukivajtān āšņmēs „xozajstvennāj plannezēs sistematičeskajā tьrtām“ jylis sija teorijaēn i egā-vь vārtā vreditellezēs. Predstavljātņ-jā etā sija teorijalān avtorres, kysēm vьtē vred kerisā vь vojnā dьrņi mijan gosudarstvōlā vreditelles, jezeli vь šetim nьlā kolčēs nē mijan narodnāj xozajstvo nedraezьn „xozajstvennāj plannezēs sistematičeskajā tьrtām“ jylis sija teorija vevtēs uvьn.

Ne vьzertānā-jā, sto „xozajstvennāj plannezēs sistematičeskajā tьrtām“ jylis teorijaēs em teorija, kēda vьgodnāj vreditellezēlā?

10) Kolā zugdьnē da čapkьn vōkā nōlēt sija teorija, kēda vāitā sь jylis, sto staxanovskaj dvizenno javlajtčā vьtē-vь vreditelstvo likvidirujtām osnovnāj sredstvōān.

Etā teorijaēs dumajtāmā sь ponda, medvь staxanoveczēs jylis da staxanovskaj dvizenno jylis lōvān sumok uvьn blātņ vreditellez kuza vāčkāmsā.

Jort Molotov aslās dokladān demonstrirujtis vьdsā rjad fakttez, kēdnā vāitān sь jylis, kьz Kuzbassān da Donbassān trockistskaj da netrockistskaj vreditelles, mijan političeskajā vьspēcnoj jorttez doverjoēn zloupotrebājitkā, sistematičeskajā novjātisā staxanoveczēsā nьrātānēs, suvtātlisā nь kļosozēsā palkāez, iskusstvennājā kerlisā vьdsā rjad prepjatstvijaēz nь uspesnāj uz ponda i vermīs kērnē, medvārņ, sija, sto rassroitisā nlyš uzēs. Mьj vermasā kērnē ātik toko staxanoveczēs, jezeli kapitalnāj stroitelstvōsā vreditelskajā nuātāms, suām, Donbassān vājētis razrēv dьnā som sedtām kuza podgotovitelnej uzēs kolāsn, kēdnā kolčēnē temppez šāris, da vьdēs mādik uzēs kolāsn? Ne vьzertānā-jā, sto āčs staxanovskaj dvizennoēs nuzdajtčā realnāj ošētān mijan ladoršān panēt vreditellezēlān vьd i vьdkōd maxinacijāezlā sь ponda, medvь delōzā vьtēn ozlān da tьrtānē assis velikā mišsijasā? Ne vьzertānā-jā, sto vreditelstvōkāt pesšāms, vreditelstvo likvidirujtām ponda pesšāms, vreditelstvōsā āmlāsalāms javlajtčā uslovijāēn, kēda kolā sь ponda, medvь staxanovskaj dvizennoēs vermīs paškāvн vьdsā otān?

Me dumajtā, sto etā voprosēs siz-zā vьzertānā i oz nuzdajtčā ozlānšā razjašnēnoezьn.

11) Kolā zugdьnē da čapkьn vōkā vitāt sija teorija, kēda vāitā sь jylis, sto trockistskaj vreditellezēlān vьtē-vь avuēs sešsā rezervvez, sto nija āktān vьtē-vь assis medvərjā kadrrez.

Etā neverno, jorttez. Seeām teorijaēs vermīsā dumajtnē toko naivnāj ošr. Trockistskaj vreditellezēlān emāš aslānēs rezervvez. Nija sulālānē medpervo razvitāj

Okončāno 5-āz līsboкьn

Partijnaj uz nedostatokkez jylis da trockistskaj i mukad dvurusnikkezas likvidirujtan meraez jylis

Jort STALINLƏN doklad VKP(В) СК plenum vylən mart 3 lunə 1937 godə

(Okončanə)

ekspluatatorskaj klassez ostatickeziš SSSR-yn. Nija sulalənb vьd-sa rjad gruppaezis da organizacijaeziš SSSR predellez sajəb, kədna vrazdebnəjš Sovetskaj Sojuzlə.

Bošn, naprimer, trockistskaj kontrrevolucionnəj IV internacjonal, kəda sulalənb kьk kulmət tor vьlə spionneziš da diversantteziš. Mьjən etə ne rezerv? Raz ne vezərtana, s'to etə spionskaj internacjonalis pondas torjətlənb trockisses spionsko-vreditelskaj uz ponda kadrrez?

Libo esə, bošn, naprimer, Norvergijajš projdoxa Seftolis gruppa, kəda prijuftis as dьnas ober-spionas Trockajš i kəda otsalis sьlə pakostitə Sovetskaj Sojuzlə. Mьjən etə gruppaš ne rezerv? Kin vermas otricajtə, s'to etə kontrrevolucionnəj gruppaš pondas i ozlaq šetə trockistskaj spionnezlə da vreditellezə usluga-ez?

Libo esə, bošn, naprimer, mədik gruppa seeəm-zə projdoxališ, kьz Sefto, Francijajəb Suvarinliš gruppa. Mьjən sija ne rezerv? Raz pozə otricajtə, s'to projdoxaelən etə gruppaš siz-zə pondas otsavnə trockisttezlə nь spionsko-vreditelskaj uz nь panьt Sovetskaj Sojuzlə?

A Germanijajš, vьdəs ena gospodaes, vьdkod setcin Rut Fiser-rez, Maslovvez, Urbanssez, kədna vuzalīs fasisttezlə dušanьsə da telonьsə,—mьjən nija ne rezerv trockistskaj spionsko-vreditelskaj uz ponda?

Libo, naprimer, Amerikajš pisatellezlan izvestnəj orda, kьtən jurale izvestnəj zulik Istmen, vьdəs ena pero razvojnikes, kədna sija i olənb, s'to klevetnicajtənb SSSR rabočaj klass vьlə,—mьjən trockizm ponda nija ne rezerv?

Net, kolə svьrgənb vəkə sija teorijəsə sь jylis, s'to trockisttez əktənb vьtte-vь medvəjja kadrrez-nьsə.

12) Medvərn, kolə zugdənb da čarkьnb vəkə esə ətiksiš teorija, kəda vaitə sь jylis, s'to siz kьz mija, volsevikkəz, una, a vreditelles jeeə, s; kьz mija, volsevikkəzəs, podderzvajtənb oti-rəb ne ətik das million mort, a trockistskaj vreditellezəs toko jednicəz da dassez, to mija, volsevikkəz, vermim-vь i ne puktənb vniמאןדוןממס כּעמקּע קּוּכּע vreditellez vьlə.

Etə neverno, jorttez. Etə əddənzьk čem strannəj teorijəš dumajtəma sь ponda, medvь utėsitə mija, mukad veškətlis jorttezəs, kədna provalitcə uz vьlanьb vreditelstvokət pešьnb aslanьb nekuzətm kuza, da lan-tətn nьlis vditelnoš, šetənb nьlə spokojnəja uznb.

S'to trockistskaj vreditellezəs podderzvajtənb jednicəz, a volsevikkəzəs dassez millionnez—etə, konəsno, verno. No etais vovšo oz pet, s'to vreditellez oz vermə kernь mija delolə šerjoz-nejšəj vred. Sь ponda, medvь pokaštənb da vreditənb, etə ponda vovšo oz kov una oti-rəb. Medvь stroitənb Dneprostroj, kolə lez-nь xodə rabočajjesə ne ətik das tьšəca. A medvь sija vzorvat, etə ponda kolə podi kьnkə das mort, ne unazьk. Medvь vьgrajtənb vojna kosta srazenno, etə ponda kovsasə krasnoarmejescez kьnkə korpus. A sь ponda,

medvь uškətn front vьlən etə vьigrəssə, etə ponda tьrməsə kьtən-livo armija stavьn neto nelki divizija stavьn spionnez kьnkə mort, kədna vermasə gušavnə operativnəj plan da šetənb sija protivniklə. Medvь stroitənb vьt kərtuj pos, etə ponda kolənb oti-rəb tьšəcaez. No medvь sija vzoritənb, etə vьlə tьrməsə vьdəsə kьnkə mort. Seeəm primerrez-sə pozis-vь vajətn ne ətik dassez da sotnəez.

Sizvə, oz tuj utėsajtənb ašnəməs sija, s'to mija unaəs, a nija, trockistskaj vreditelles, jeeə.

Kolə kernь siz, medvь nija, trockistskaj vreditelles, vovšo ez vələ mija rjaddezn.

Siz d'loəb sulalə voprosnas sь jylis, kьz likvidirujtənb nedostatokkezə mija uzliš, kədna ovsəjš vьdəs mija organizacijaez ponda, kьz xozajstvennəjjez da sovetskajjez ponda, siz i administrativnəjjez da partijnəjjez ponda.

Seeəməs meraes, kədna kolənb sь ponda, medvь likvidirujtənb enə nedostatokkezə.

Bošn-kə specialno partijnəj organizacijaez da nь uzliš nedostatokkez, to enə nedostatokkezə likvidirujtan meraez jylis tьrməvni podrobnəja vaitə tija vizətm vьlə šetšan rezolucija proektənb. Me dumajta, sija, s'to abu kolana estən una vaitənb d'elo etə lador jylis.

Toko madi-vь kьnkə kьv vištavn mija, partijnəj kadrrezsə političeskaja usoversenstvujtənb jylis da podgotovitənb jylis vopros kuza.

Me dumajta, s'to jezeli-vь mija vermim, jezeli-vь mija kuzim mija, partijnəj kadrrezsə, ulišan vьləz, podgotovitənb ideologičeskaja da zakalitənb nija političeskaja siz, medvь nija vermimə svobodnəja orientirujtənb vnutrennəj da mezdunarodnəj obstanovkənb, jezeli-vь mija kuzimə kernь nija vьdsən voəm leqnescezn, marksissttezn, sposobnəjjezn resajtənb šerjoznəj osibkaeztəg stranaəb veškətlan voprossez, to mija razresitənb vь etənb 9/10 vьlə vьdəs ašnənb zadacəzəs.

Kьz deloəb sulalə mija partija rukovodassəj sostavkət?

Mija partija sostavn, bošn-kə sьlis rukovodassəj slojjesə, eməš 3—4 tьšəca gəgər vьssəj rukovoditellez. Etə, me-vь sui,—mija partijaləb generalitet.

Ozlaq munənb 30—40 tьšəca srednəj rukovoditellez. Etə—mija partijnəj oficerstvo.

Ozlaq munə 100—150 tьšəca gəgər nizəj partijnəj komandnəj sostav. Etə, siz vištavn, mija partijnəj unter—oficerstvo.

Lebtənb ideologičeskaj uroven-sə da političeskaj zakalkasə ena komandnəj kadrrezlis, šetənb ena kadrrezlə svezəj vьnnez, kədna vizcišənb ašnənb vьdvizenno, i paškətn etaz rukovodassəj kadrrezlis sostavsə,—vot zadacə.

Mьj kolə etə ponda?

Medoə kolə predlozitənb mija partijnəj rukovoditellezlə, jačejka-ez sekretarrezšənb oblastnəj da respublikanskəj partijnəj organizacijaez sekretarrezəs, vəjrnəb asl-nьb izvestnəj period kosta kьk mortənb, kьk partijnəj rabotnikənb, kədna sposobnəjš lonь nьlə dejstvitelnəj zameštellezənb. Vermasə vištavn: a kьš nija bošn, vьdəs vьlə kьk zameštilsə, mija avuəs seeəm morttes, avuəs soot-

vetstvujussəj rabotnikes. Etə neverno, jorttez. Sposobnəj morttes, talantlivəj morttes mija ne ətik das tьšəca. Kolə toko nija tədnə da askadə vьdvigajtənb, medvь nija ezə dьrəv pukalə vaz mesta-nьb da ez ponda sismьnb. Kos-sə da əzətə.

Ozlaq. Jačejkaezis sekretarrezəs partijnəj velətm da perepodgotovka ponda vьd oblastnəj centrənb kolə ošnb nəl mišəca „partijnəj kurssez“. Ena kurssez vьlə kolə indavn vьd pervičnəj partijnəj organizacijajš (jačejkajš) sekretarrezəs, a svərn, kər nija munas kurssez-ryr da bertasə mesta-nьb,—nьlis zameštellezəs da pervičnəj partorganizacijaeziš sposobnəj-zьk člennezəs.

Ozlaq. Rajonnəj organizacijaez is pervəj sekretarresə političeskaja perepodgotovitənb ponda kolə ošnb SSSR pašta, suam, vəznəjzək 10 centrənb, kьkjamьb mišəca „Leninskəj kurssez“. Ena kurssez vьlə kolə indavn rajonnəj da okružnəj partijnəj organizacijaeziš pervəj sekretarrezəs, a svərn, kər nija munas kurssez-ryr da bertasə mesta-nьb,—nьlis zameštellezəs da rajonnəj i okružnəj organizacijaeziš sposobnəj-zьk člennezəs.

Ozlaq. Gorodskaj organizacijaez is sekretarrezəs ideologičeskaja perepodgotovitənb ponda da političeskaja usoversenstvujtənb ponda kolə ošnb VKP(В) СК dьnb kvət mišəca „partija politika da istorija kuza kurssez“. Ena kurssez vьlə kolə indavn gerodskaj organizacijaez is pervəj livo vtoroj sekretarrezəs, a svərn, kər nija munas kurssez-ryr da bertasə mesta-nьb,—gorodskaj organizacijaeziš sposobnəjzьk člennezəs.

Medvərn, kolə ošnb VKP(В) СК dьnb kvət mišəca „vnutrennəj da mezdunarodnəj politika voprossez kuza sovesanəno“. Etčə kolə indavn pervəj sekretarrezəs oblastnəj da krajevəj organizacijaeziš i nacionalnəj komunističeskaj partijaez centralnəj komitetteziš. Ena jorttes dolzonəš šetənb ne ətikə, a kьnkə šmena, kədna vermasə veznə mija partija Centralnəj Komitetlis rukovoditellezəs. Etə kolə i etə dolzon lonь kerəmb.

Istoričeskaj kino-film vizətisə 6594 mort

Kino-film „Sovettez VIII Crez-vьčajnəj Sjezd vьlən jort Stalinlən doklad“, Kudьmkarskaj kino-teatr demonstrirujtis 17 šəans. Vizətisə kartinasə Kudьmkariš 3529 mort gьriš oti-r da 674 mort čeləd. Sešə esə avtoperedvizka, kədija keris 19 šəans, obsluzitis šelsovettezn da kolxoztezn 1522 mort gьriš oti-rəb da 869 mort čelədəs.

Agit-furgon kolxoztezn

Kudьmkarskaj KOGIZ magazin organizujtis agit-furgon, kədija aprel 10 lunə munis Leninskaj šelsovetis kolxoztezn. Sь vərn munas V-Juvinškaj šelsovetis kolxoztezn i siz ozlaq. Agit-furgon boštis xudozestvennəj da šelsoxozajstvennəj literatūra 472 rub vьlə, siz-zə boštis i kancelarskaj tovarrez 30 rub vьlə. Agit-furgon pondas vetlən kolxoztezn tulьsə kəzan kad kosta orəttəg.

KALASNIKOVA

Me končajta, jorttez.

Mija vištalin siskə mija uzliš osnovnəj nedostatokkezəs, kьz nija, kədna ovsəjš vьd mija organizacija ponda, xozajstvennəjjez, administrativnəjjez da partijnəjjez ponda, siz i nija, kədna svojstvennəjš toko specialno partijnəj organizacijaez, nedostatokkezəs, kədnə rabočaj klasslən vraggez ispolzujtənb aslanьb diversionno-vreditelskaj da spionsko-terroristčeskaj uz ponda.

Mija nametitə, ozlaq, osnovnəj meroprijatijaez, kədna kolənb sь ponda, medvь likvidirujtənb enə nedostatokkezəs i ovezvreditənb da likvidirujtənb inostrannəj razvedvatejnəj organnez trockistsko-fasistskaj agenttezlis diversionno-vreditelskaj da spionsko-terroristčeskaj vьlazkaezəs.

Juəšə, vermas-ja pьrtənb olənə vьdəs enə meroprijatijaezəs, eməš-ja mija etə ponda vьdəs kolana pozannez?

Bezuslovno, vermas. Vermas, siz kьz mija eməš aslanьb rasporjazennoənb vьdəs sredstvaes, kədna kolənb sь ponda, medvь pьrtənb olənə enə meroprijatijaezəs.

Mьj-zə mija oz tьrmь?

Oz tьrmь toko ətik: gotovnoš likvidirujtənb ašnənb sobstvennəj bespečnoš, ašnənb sobstvennəj blagodusije, ašnənb sobstvennəj političeskaj vьzorukoš.

Etənb zagvozdka.

No neuzeli mija og kuza vermьnb etə šmesnəj da idlotskaj sogətsə, mija, kədna čapkisə kapitalizm, osnovnəjnb stroitcə socializm da lebtcə mirovəj kommunizmlis velikəj znamja?

Mija avuəs osnovanəoz somnevajtənb sьnb, s'to bezuslovno vermamə sija, jezeli, konəsno, kernь mədam etə. Vermas ne prosto, a volsevistskaja, nastojəsəja.

I kər mija vermas etə idlotskaj sogətsə, mija vermas vištavn vьdsə uverennošənb, s'to mija ne strasnəjš nekəem vraggez, ne vnutrennəjjez, ne vnesnəjjez, mija ne strasnəjš nьlən vьlazkaez, ibo mija pondam razvivajtənb Ozlaq siz-zə, kьz razvivajtim nija əni, kьz razvivajtim nija ožzьk.

(APLODISMENTTEZ)

Aborttez kerəmb činis

Esə 1934 godə mija okružnb vəli kerəməš 390 abort, 1935 godə 450 abort, a 1936 godə pervəj zьnb vəlisə kerəməš aborttez toko 82, a məd god zьnb 8 abort. Vьdəsə 1936 godə kerəməš toko 90 abort.

Ordčənb aborttez činəmbən sode godiš godə čeləd vajaləmb; 1934 godə okrug pašta volnicəzənb primitəməš 638 čelədəšəmb, 1935 godə 1564 čelədəšəmb, a 1936 godə 1903 čelədəšəmb.

A siz-zə esə nevolnicəzənb čuztəməš 5665 mort siz-kə 1936 godə okrug pašta čuzisə 7574 mort.

Vičcišəmb gəššezəs

Luniš lunə Kudьmkarci vičcišənb Igor Ijinskajəs, kədija Gorkaj nima Kudьmkarskaj teatr scena vьlən aprel 15-16 lunnezə šetas 2 koncert. Igor Ijinskaj koncerttez programma-ьnb; Puskinlən „Zolotəj pətusok jylis skazki“ Zosčenko „Sogət“, jumoristčeskaj višttez Čexovlən, Tolstəjlən i mēdikkelən.

